5d8

Kielikeskusuutisia

LANGUAGE CENTRE NEWS N:o 8 / LOKAKUU - OCTOBER 1983

SISÄLTÖ - CONTENTS

RAPORTTEJA - REPORTS

Hartmut Schröder: VII. Internationale Deutschlehrertagung in Budapest 3

Christer Laurén - Marianne Nordman: IVème Symposium Européen sur les Langues de Spécialité. Université de Bordeaux II 29.8.-2.9.1983 5

David Marsh: The relationship holding between ESP (English for Specific Purposes) and STS (The Relationship Between Science, Technology and Society) 6

PUHEENVUOROJA - OPEN FORUM

Tuija Nikko: Ruotsin kielen taidon osoittamisesta 11

Anja-Kaisa Miettinen: Kielikeskusten ruotsin kielen opetuksen nykynäkymistä 14

Hartmut Schröder: Fremdsprachenunterricht und Völkerverständigung 17

KIRJAKATSAUS - BOOKS BRIEFLY

Directions in Language Testing 20

Speaking Personally 22

A Study Dictionary of Social English 23

Wörter und Gegenwörter 24

Deutsch in Industrie und Technik 25

Verstehendes Lesen 26

TIEDOTUKSIA - INFORMATION

Neue Materialien zur Landeskunde Österreich 27

AFinLA:n syyssymposium (Helsinki) 28

Colloque International sur l'Acquisition d'une Langue Etrangère: Perspectives et Recherches (Aix-en-Provence) 30

Eighth Scandinavian Conference of Linguistics (Copenhagen) 31

Certificate in Teaching Reading in English as a Foreign Language (Birmingham) 32

HAETTAVANA - VACANCIES 33

ENGLISH SUMMARY 34

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON KIRJASTO
KORKEAKOULUJEN KIELIKESKUS
1984
JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

VIRKALÄHETYS JYVÄSKYLÄN YLIOPISTOSTA !

Osoite / Address:
Jyväskylän yliopisto / University of Jyväskylä
Korkeakoulujen kielikeskus /
Language Centre for Finnish Universities
SF-40100 JYVÄSKYLÄ 10
FINLAND

1983

ISSN 0358-2027

Vastaava toimittaja / Managing editor: Liisa Korpimies
Toimituskunta / Editorial staff: Sinikka Koponen
Sirkka Laihiala-Kankainen
Matti Laitinen
Eva May
Tuija Nikko
Eila Pakkanen
Hartmut Schröder
Helena Valtanen
Tarja Wilson

Puh. / Tel. 941-292880 Korpimies
292881 Puoliväli, Salo
292882 Laihiala-Kankainen, Wilson
292883 Nikko, Helin
292884 May, Valtanen
292885 Laitinen, Schröder
292886 Koponen
292887 Pakkanen

Editorial

Kielikeskusuutisia -lehden tarkoituksesta

Kun Kielikeskusuutisia -lehti muutama vuosi sitten uudistettiin, tarkoituksena oli parantaa ajankohtaisen tiedon välittämistä kielikeskuksista kielikeskuksiin. Uudistus tehtiin hyvään aikaan, sillä tiedottamista on riittänyt. Tämä johtuu siitä, että KSP on jatkuvasti kehittyvä alue, jolla tapahtuu koko ajan jotakin, sekä ulkomailla että kotimaisissa kielikeskuksissa.

Vaikuttaa siltä että Kielikeskusuutisia -lehteä luetaan tarkkaan maamme kielikeskuksissa ja että se on muodostunut siksi foorumiksi, jossa kielikeskusopetukseen liittyvistä asioista luonnollisesti keskustellaan. Tästä todistaa esim. se, että tämän syksyn ensimmäinen numero julkaistiin jo elokuussa tiedotettavan aineksen runsauden vuoksi. Kiinnostuksesta kielikeskusopetusta kohtaan todistavat myös lehdessä aloitetut uudet palstat/osastot. Kirjakatsaus -osasto on osoittautunut hyödylliseksi uusien julkaisujen esittelypaikaksi. Tänä syksynä aloitettu Puheenvuoroja -osasto heijastelee niitä ajatuksia, joita kulloinkin liikkuu kielikeskusmaailmassa. Tässä numerossa olevista puheenvuoroista käy selvästi ilmi, että ruotsin kielen opetukseen liittyvät kysymykset askarruttavat monien opettajien mieltä. Toinen ajankohtainen aihe on rauhankasvatus ja sen toteuttaminen kielikeskusten kielenopetuksessa.

Uusia osastoja voidaan lehteen perustaa tarpeen vaatiessa. Tässä numerossa on uusi osasto, Haettavana - Vacancies. Siinä on tarkoitus julkaista ilmoituksia haettavana olevista paikoista. Tällä kerralla aloitamme Korkeakoulujen kielikeskuksessa avoimena olevalla erikoistutkijan paikalla. Jotta palstasta tulisi toimiva, tarvitaan kaikkien kielikeskusten yhteistyötä! Lähettäkää siis tänne ilmoitukset avoimena olevista paikoista!

Tiedotuslehti ei kuitenkaan ole tiedotuslehti, jos se ei ole kaikkien saatavilla. Koska on käynyt ilmi, että Kielikeskusuutisia ei aina osu jokaisen sitä tarvitsevan opettajan käsiin, voit halutessasi tilata sen tulevaksi omalla nimelläsi joko kotiin tai työpaikalle. Täytä lehden lopussa oleva lomake ja lähetä se meille ja saat oman Kielikeskusuutisesi joka kuukausi.

Lopuksi sanottakoon vielä, että tiedotuslehti toimii sitä tehokkaammin, mitä aktiivisempia sen lukijat ovat. Jos olet käynyt kurssilla tai ottanut osaa konferenssiin, kerro siitä muillekin! Tai jos haluat kirjoittaa lukemastasi hyvästä kirjasta/lehdestä, on se hyödyllistä tietoa muillekin opettajille. Ja miksi puhuisit mieltäsi askarruttavasta asiasta vain omassa kielikeskuksessasi: kerro siitä kaikille!

Liisa Korpimies

Hartmut Schröder
Korkeakoulujen kielikeskus

VII. INTERNATIONALE DEUTSCHLEHRERTAGUNG IN BUDAPEST

Über inhaltliche Ergebnisse einer internationalen Fachtagung mit mehr als 1000 Teilnehmern aus fast 50 Ländern zu berichten fällt schwer, wenn man nicht bei Allgemeinplätzen stehen bleiben möchte. Wir verzichten daher auf den Versuch, die 250 Vorträge und die Diskussionen in 12 Sektionen zu reflektieren und verweisen stattdessen auf die demnächst erscheinende Dokumentation der Tagung.

An dieser Stelle seien hauptsächlich einige Punkte genannt, die üblicherweise nicht in Kongressberichten zu finden sind, aber dennoch die Deutschlehrer interessieren dürften.

Zum ersten Mal fand eine internationale Deutschlehrertagung in einem nicht-deutschsprachigen Land statt. Das Generalthema der Tagung "Deutschunterricht in fremdsprachiger Umwelt" wurde daher nicht zufällig gewählt, und es war zu erwarten, dass diese Tagung insbesondere die Probleme des ausländischen Deutschlehrers aufgreifen würde.

Budapest als Tagungsort war in diesem Zusammenhang sicher eine gelungene Wahl. Denn einerseits bürgt Ungarn für eine langjährige Tradition in Forschung und Unterricht auf dem Gebiet Deutsch als Fremdsprache, und andererseits lebt in Ungarn noch immer eine deutsche Minderheit, die Sprache und Kultur bewahrt hat.

Über diese beiden Aspekte referierte Professor Mädl in seinem Vortrag "Deutsche Sprache und Kultur in Ungarn" und Karl Manherz in der Tagungsbroschüre "Die Ungarndeutschen und ihre Wissenschaft".

Das kulturelle Rahmenprogramm wurde von Schülern der deutschsprechenden Minderheit (teilweise in ihrer Mundart) und von ungarischen Schülern mit Deutsch als Fremdsprache gestaltet. Interessierte Tagungsteilnehmer hatten darüber hinaus die Möglichkeit, an einer Exkursion in ein Dorf der deutschen Minderheit Ungarns teilzunehmen.

Von dieser Seite her betrachtet und auch vom organisatorischen Rahmen der Tagung ist den ungarischen Gastgebern sicher ein Lob für die gute Vorbereitung und Durchführung auszusprechen. Das Generalthema der Tagung wurde durch die praktischen Beiträge der ungarischen Veranstalter wirklich mit Leben erfüllt.

Zu bemängeln wäre jedoch die Arbeit in einigen Sektionen. Nicht immer waren die Beiträge praxisorientiert, und es fehlte wohl auch der berühmte "rote Faden" zwischen den Beiträgen. Es entstand teilweise der Eindruck, dass Diskussionen zu wichtigen inhaltlichen und praktischen Fragen des Deutschunterrichts in fremdsprachiger Umwelt gar verhindert wurden, da der Zeitplan dies nicht gestattete. Zwar wurden mehr oder weniger ausführlich Einzelaspekte der jeweiligen Sektionsbeitrage diskutiert, dafür aber nicht die allgemeinen Gesamtaspekte der jeweiligen Sektionsthematik.

Die zukünftigen Veranstalter sollten sich da etwas einfallen lassen, um ähnliches in seiner Wiederholung zu verhindern.

Aus Finnland nahmen übrigens fast 60 Deutschlehrer an der Tagung teil. Die meisten davon kamen natürlich aus dem Schulbereich und reisten über den finnischen Deutschlehrerverband. Jedoch beteiligten sich auch 9 Kollegen aus den Sprachzentren der finnischen Hochschulen am Kongress, davon zwei durch einen eigenen Fachvortrag in einer Sektion. Den feierlichen Abschluss des Kongresses bildete die Annahme eines "Friedensappells", in dem die Deutschlehrer ihre besondere Verantwortung zum Ausdruck brachten, im Deutschunterricht und durch den Deutschunterricht zur Völkerverständigung beizutragen.

Der Text der Erklärung lautet:

"Im Bewusstsein unserer besonderen Verantwortung für Völkerverständigung und Frieden erklären wir, die fast 1000 Teilnehmer der VII. Internationalen Deutschlehrertagung, die aus rund 50 Ländern nach Budapest gekommen sind, unsere tiefe Besorgnis über die drohende Gefahr eines weiteren Rüstungswettlaufs.

Das Wettrüsten gefährdet den Frieden und entzieht in aller Welt wichtigen gesellschaftlichen Bereichen dringend benötigte Mittel.

Wir appellieren daher an die Weltöffentlichkeit und insbesondere an die politisch Verantwortlichen, alles nur Mögliche zu unternehmen, um den Rüstungswettlauf zu stoppen und die Verhandlungen über Rüstungsbegrenzung zu einem erfolgreichen Abschluss zu bringen."

Die nächste Internationale Deutschlehrertagung wird 1986 in Bern in der Schweiz stattfinden.

Christer Laurén - Marianne Nordmar

IVème SYMPOSIUM EUROPEEN sur les LANGUES de SPECIALITE
Université de Bordeaux II 29.8.-2.9.1983
Sous le patronage de Unesco ALSED & AILA commission LSP

Euroopan neljäs ammattikielten symposiumi järjestettiin elo- ja syyskuun vaihteessa Bordeaux'ssa. Eurooppalaisia, amerikkalaisia ja australialaisia osanottajia oli n. 120. Pohjoismaalaisia oli seitsemän Tanskasta, neljä Suomesta ja yksi Ruotsista. Suomalaiset pitivät neljä esitelmää.

Jokaisella symposiumin työpäivällä oli oma teemansa:
1. Le cadre institutionnel, 2. Moyens et machines, 3. Langue et discours, 4. Hommes et méthodes.

Ensimmäisen päivän plenumesitelmissä (John Swales ja Evelyne Brouzeng) ja parissa työryhmäesitelmässä käsiteltiin tiettyjen opintosuuntien ja laitosten ammattikielten opetuksen asemaa. Didaktiset kysymykset olivat päivän tärkein aihe.

Toisena päivänä käsiteltiin pääasiassa tietokonetta apuna käyttävän kielenopetuksen rajoituksia ja mahdollisuuksia ja esiteltiin, miten kielten tietokoneopetus käytännössä toimii. Eräs työryhmäesitelmä käsitteli sitä, miten Pariisissa oli toteutettu terminologian opetus ammattikielten kielenkääntäjille. Pohjoismaalaisina oli mielenkiintoista todeta, että täkäläinen terminologian tutkimus on jo pitkällä Heribert Pichtin 1978 pitämän pohjoismaisen tutkijakurssin sekä hänen ja Arntzin kirjan "Die übersetzungsbezogene Terminologiearbeit" ansiosta.

Anne-Marie Cornu ja Jean Binon (Leuven), jotka vastaavat seuraavasta symposiumista 1985, pitivät kolmantena päivänä yhden konferenssin antoisimmista esitelmistä, De la langue générale à la langue fonctionelle par la systématisation. Kööpenhaminalaisen Jennifer Draskaun analyysi rekisterin käsitteestä herätti paljon huomiota.

Perustutkimus hallitsi laaostojen ohjelmaa. Tähän liittyi myös kaksi raporttia Vaasan korkeakoulussa meneillään olevasta tutkimuksesta, tekstiprosessin eri näkökohdista ruotsalaisissa oikeustieteellisissä ja sähköteknisissä teksteissä. Risto Hiltunen Turun yliopistosta piti esitelmän aiheesta "The disambiguating function of modifiers in legal English".

Viimeisen päivän kahdesta plenumesitelmästä meitä kiinnosti erityisesti Jean-Paul Narcyn esitelmä kielten opiskelijoiden erilaisista suhtautumistavoista kielenopetukseen ja näiden pedagogisista implikaatioista.

Krista Varantola esitteli yhdessä päivän kolmesta työryhmästä oleellisia tekijöitä ammattikielten kielenkääntäjäkoulutuksessa.

Konferenssia johti tiukasti ja hyvin ystävällisesti professori Michel Perrin, Directeur du Département de Langues Vivantes Pratiques. Hän ja hänen avustajansa hoitivat kaikki käytännön järjestelyt ihailtavan tarkasti.

Teknistyvän yhteiskunnan ja tieteen kieltä koskevan symposiumin retkikohteena oli Chateau de Malle à Preignac, joka edustaa hienosti ranskalaista kulttuuria.

David Marsh
Department of English
University of Oulu

THE RELATIONSHIP HOLDING BETWEEN ESP (English for Specific Purposes) AND STS (The Relationship Between Science, Technology and Society)

"Here and now, in the Finnish language centres, we are faced with the responsibility of teaching languages to future social scientists, doctors, educators... the real language teacher finally has to... become competent in more than just language teaching... to start considering the real world out there and those factors which motivate students who are not necessarily interested in linguistics or even learning another language." (B.Dellinger, Kielikeskusuutisia No 6, 1983)

Brett Dellinger suggests that in the post-Bloomfield era we should concern ourselves with 'meaning' and 'content' which is the essence of what we call Communicative Language Teaching (CLT). Some of the characteristics of CLT are as follows : (1) a priority of conversational interaction over other modes
(2) learning based on individual and group needs
(3) authentic materials
(4) genuine communication rather than pedagogically motivated and structured activities (Porter,1983:38)

Heikki Nyyssönen (1983) pertinently remarks in a discussion on CLT, " What is genuine communication?" He quotes Canale (1983) who offers us the following characteristics as representing 'communication'.
(1) it is a form of social interaction
(2) it takes place in discourse and sociocultural contexts
(3) it always has a purpose
(4) it involves authentic language
(5) it is judged as successful or not on the basis of actual outcomes

Admittedly the SANE 'Peace Education' material may go some way in helping the language centre teachers achieve some degree of 'genuine communication' in the classroom. Brett Dellinger suggests "Through the use of meaningful, realistic, interesting and emotionally stimulating films, video and audio tapes, we can give new vitality..." But the field of Peace Education in itself only presents us with yet another fairly 'narrow' area of interest

which can be employed in certain situations as a pedagogical device to achieve 'genuine communication' in the Language for Specific Purposes (ESP) classroom. [I hasten to add that there isn't much more that is 'broad' and 'relevant' than the the world turning into an enormous apocalyptic geyser but am of the opinion that this sort of material does not have much mileage in the Finnish Kielikeskus / ESP environment. The question of why this may be the case does not serve the present interests of this article]

As language teachers we tend to have a set of techniques up our sleeves, hidden somewhere to be pulled out at an appropriate time. Peace Education is just one of these. In this article I will introduce another field of interest which in some ways complements Peace Education but has what I would argue to be a broader base. What is to be introduced does have immediate and clearly visible pedagogical validity in the Finnish ESP setting. It does not reflect a stimulus but an alternative approach to handling material in the classroom.

Broadly-speaking we are living in an unpredictable, surprise-ridden and unstable turbulent world. Much of the learning (in and out of educational establishments) that we do, whether on the subject of Nuclear Disarmament or Cooking Soufflé, is largely a matter of maintenance learning. It is a type of learning which encourages the learner to approach the world as it exists from a historical perspective, i.e. 'This is the way it has always been' or ' History repeats itself and this is how we deal with this situation which we understand'. Maintenance learning develops fixed outlooks, methods and rules for approaching these supposedly 'known' and 'recurring' situations.

But in a period of turbulence and sudden change (which is quite spectacular if one glances over the last fifty years) the traditional system of maintenance learning , developed in a relatively stable environment becomes largely inadequate in helping learners consciously anticipate future situations.

So if ESP teachers want to stimulate their students and achieve the aims of CLT to the full, how may this be achieved? At the same time, precisely because the Kielikeskus often serves the interests of 'science' students, how can we as language teachers focus attention on the 'internal' sociology, psychology and philosophy of science?

A turbulent, often uncontrolled and disorderly world demands that people are trained to adapt quickly and as efficiently as their abilities allow. A recent report to the Club of Rome entitled No Limits to Learning (Botkin et al., 1979) discusses a different type of learning which has occurred regularly in the past as a direct response to shock. This they call innovative learning and it hinges on teaching individuals the ability to renew, restructure and reformulate problem-solution responses i.e. teaching adaptability as a skill and encouraging the individual to accept social responsibility and view a seemingly incoherent world from a coherent base.

In 1982 the New Zealand Commission for the Future had the foresight to develop educational materials largely based on the concept of innovative learning. Some of these materials have concentrated on teaching people conscious anticipation which as a result of innovative learning , simply involves responding to aspects of serious situations without having to respond to any particular problem as a reaction to shock. It teaches the individual to approach matters with a critical and presumably broader perspective than that developed through maintenance learning.

In Finnish higher education, certain disciplines concentrate on innovative learning strategies a great deal. The electrical engineer must be able to anticipate future consumer requirements; the communications expert must have the ability to determine future societal needs etc. It is probably time for

ESP teachers to follow suit for they can " play an important role in developing the processes of thinking that will be used in the future." (N.Z.C.F.,1982) If it is genuine communication that we wish to achieve in our teaching then an innovative learning approach fulfils the criteria posited by Canale (1983) and Porter (1983) and complements, but with the advantage of being broad, the curricula 'needs' discussed by Dellinger (1983).

> *Education will become less and less a matter of transmission of accumulated knowledge and more and more a process of developing the thought processes and values and skills that are needed for adapting to and initiating change.*
> *Walz et al:Images*

One particular innovative skills training package which has been produced by the N.Z.C.F. is called 'Futures Kit'. It has been designed on the basis of accepting six assumptions. These are as follows:

(1) That the future will be unlike the past and for this reason, learning only from our own experience is of limited value.
(2) That the world in which we live is unpredictable and will remain so for some time.
(3) That the future is not predetermined. People have a degree of free will which allows them to shape the future.
(4) That individual people can be the source of genuine change in society.
(5) That personal change and growth are necessary not only to influence the future but also to cope with the present.
(6) That there are already many organisations which assist people with coping skills (maintenance learning) but few which concentrate on skills for the future (innovative learning).

The 'skills package' should not be seen as representing the area of learning known as 'coping skills', e.g. human relations, self assertion etc. which are catered for by suggestopaedia, suggestology and the like. Coping skills are another form of maintenance learning. They concentrate on helping people make progress in today's society and cope with the present situation. A great deal of the Peace Education material that is generally available might possibly fall under the label 'maintenance learning'.

The N.Z.C.F. innovative skills training package may be most suitably summarized as follows:

(A) Briefly analysing the different ways in which people apply themselves to thinking about the future. Analysis leading to 4 types of attitude. Activities then provided for investigation of each attitude (culminating in bringing all 4 under one common dichotomy - (1) Those who do not believe they can do anything to influence the future and (2) Those who consider they can do something about controlling or processing future events, whether personal or professional.

If the teacher can establish that the bulk of his ESP students fall into category (2) then strategies suitable for fulfilling the aims of CLT and invoking an awareness of the following are available.

(B) Problem-Solution techniques requiring the use of the imagination. These encourage people to deal with possible and probable events and help them generate a wide range of ideas which may ultimately be plausible, e.g. resisting the temptation to trim an idea to make it suit a particular plan of action etc. There are clearly a number of language teachers in Finland who employ these techniques quite regularly, but for those who do not, the following references may be of interest: Adams,J.L. (1974) Conceptual Blockbusting, W.H.Freeman & co., San Francisco (115-117) ; De Bono,E. (1977) Lateral Thinking, Penguin, London (131-147) ; Jackson, K.F. (1977) The Art of Solving Problems, Hodder and Stoughton, London (113-117) ; Stein,M.I., Stimulating Creativity, (1975) Academic Press, New York (25-141).

(C) Analysing the probable future through working with trends and forecasts. Following the notion that being forewarned about possible developments helps one 'steer' towards a preferable future situation.

The student is given an idea of what to expect by studying trends using past and present information and is then asked to use this information to forecast the future, e.g. some of the statistics published in relation to missile stocks are discussed in terms of a simple type of trend: linear growth. Deceptive interpretation of trends, e.g. on a simple level with types of exponential growth is examined and through the use of certain specific 'situations' exploitable in the classroom. Take for example the problem of The Lily Pond :

The Lily Pond (One Possible Version)

A farmer has a watering pond in which a lily plant is growing. The plant doubles in size every day. His farm adviser tells him that the plant will cover the whole pond in 30 days, and choke it. This will cause the plant to die and leave a large rotting mess. The farmer makes up his mind to visit the pond every third day and to cut the plant back when it covers half the pond. Is this a good idea?

The Lily Pond (Another Version)

A farmer has a watering pond in which a lily plant is growing. The plant doubles in size each day. It will take the plant thirty days to completely fill up the pond. The farmer doesn't want this, because the lily plant will choke the pond and die and rot and make a mess. The farmer wants to cut the plant back before that happens so his question is, "On what day will the lily plant fill half the pond?"

(McCarthy & Harpham,1982)

(D) Values awareness is developed on the basis that to be useful in a world of rapid change, values need to be constantly examined and reassessed. Perhaps this section may be best be summarised by Robert Frost :

The Road Not Taken

Two roads diverged in a yellow wood,
And sorry I could not travel both
And be one traveller, long I stood
And looked down one as far as I could
To where it bent in the undergrowth;

Then took the other, as just as fair,
And having perhaps the better claim,
Because it was grassy and wanted wear;
Though as for that, the passing there
Had worn them really about the same.

And both that morning equally lay
In leaves no step had trodden black.
Oh, I kept the first for another day!
Yet knowing how way leads on to way
I doubted if I should ever come back.

I shall be telling this with a sigh
Somewhere ages and ages hence:
Two roads diverged in a wood, and I —
I took the one less travelled by.
And that has made all the difference.

Robert Frost

(E) Deciding on which directions may be taken through sorting out alternatives and implications of choice. Basically this involves mapping out a number of possibilities in visual form and thus creating a scenario which although not providing any more information than a list of alternatives can make the potential choices more obvious. Take for example the purchase by a parent of a microwave oven :

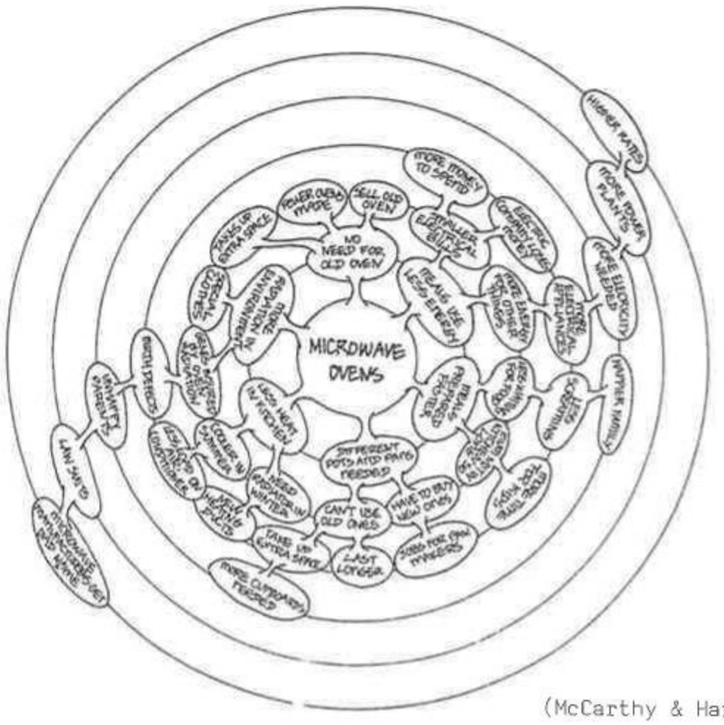

(McCarthy & Harpham,1982)

The following publications deal directly with the mapping out of future scenarios: (1) Callenbach,E., Ecotopia (1977) Bantam Books. (2) Hackett, Sir J., The Third World War (1978) Sidgwick and Jackson Ltd. (3) Harpham, M. et al. Pictures of the Future, (1980) Mallinson and Rendall.

(F) Decision-making processes are explored by using exercises taken from Learning for Change in World Society, World Studies Project, London,1977.

(G) Innovative learning can be developed through analyses of 'Futures Fiction'. Futures-orientated fiction (Science Fiction and the like) can be used very efficiently in the ESP classroom. Novels by such writers as Asimov, MacAllister, Orwell, Vinge and Vonnegut are surprisingly popular with Finnish students in higher education. Short stories, magazines and newsletters such as Futures (Butterworth Scientific Ltd, London) and The Futurist (World Future Society, Washington), films and television programmes can often be harnessed in an attempt to distance the students from the regulated and seemingly predictable society in which they live and thus enable them to gain a new perspective on old ideas and provide opportunities to clarify values by having a range of future options presented.

Innovative thinking demands that old ways of approaching thinking must be reassessed. Most of the material described concentrates on encouraging the learner to avoid restrictive patterns of thought. These may be patterns restricted by space and time, by moral and legal boundaries. by those which involve absolutes, by those which represent generalized patterns etc.

I would hazard a guess that tackling restrictive patterns of thinking would free our Finnish ESP students from the confines of their respective disciplines. " The main stream of education in the natural science, medicine, and engineering flows on...unperturbed by... the theme of STS... which is illustrated in every page of *New Scientist*... that is, the intimate relationship holding between science, technology and society...STS is not a distant abstraction... it is about tangible features of everyday life worthy of informed discussion in school and college by every future citizen. (Ziman,1980)

Canale,M. 1983 'From Communicative Competence to Communicative Language Pedagogy'. J.C.Richards & R.W.Smith (eds.)
Botkin,J.W., Elmandira,M., and Malitza,M. 1979 'No Limits to Learning'. Pergamon Press, Oxford.
Dellinger,B. 1983 ' Does peace education have anything to do with teaching foreign languages?' in Kielikeskusuutisia N:o 6, August 1983.
McCarthy,T. and Harpham,M. 1982 'Futures Kit' New Zealand Commission for the Future, Progeni, New Zealand.
Nyyssönen,H. 1983 ' Discourse Analysis and EFL Methodology' Proceedings AIMAV colloquium,Nijmegen, The Netherlands.
Porter,D. 1983 'Prepared Comments' Johnson,K. and Porter,D. (eds.)
Ziman,J. 1980 'Science Education for the Real World'. In New Scientist (169-170) 16 October,1983, London.

PUHEENVUOROJA - OPEN FORUM

Tuija Nikko
Korkeakoulujen kielikeskus

RUOTSIN KIELEN TAIDON OSOITTAMISESTA

Korkeakoulujen uudet tutkintoasetukset edellyttävät opiskelijoilta entistä laajempia kieliopintoja; mm. toisen kotimaisen kielen koe sisältyy pakollisena kaikkien alojen perustutkintoihin. Eri korkeakouluissa suoritettujen kokeiden vertailukelpoisuuden edellytyksenä on yhtenäisen opetus- ja testausjärjestelmän aikaansaaminen kielikeskuksiin.

Kielikeskusten ruotsin testauksen kehittämistä on haitannut suuresti se, että kielikeskuksessa suoritetun ruotsin kokeen ei ole katsottu oikeuttavan valtion virkamiehiltä vaadittavaa kielitutkintotodistusta vastaavaan todistukseen, vaan opiskelija on joutunut suorittamaan kielitutkinnon vielä erikseen tutkintolautakunnan jäsenelle tai apujäsenelle. Nyt on tilanteeseen kuitenkin odotettavissa parannus, sillä oikeusministeriön asettama kielitutkintotyöryhmä ehdottaa kielitutkintoasetukseen lisättäväksi "että korkea-

koulujen uusien tutkintoasetusten mukaisten kieliopintojen hyväksytty suoritus ja siitä korkeakoulun perustutkintotodistukseen tehtävä merkintä riittää osoitukseksi toisen kotimaisen kielen taidosta haettaessa valtion virkaa". Eduskunta on hyväksynyt ehdotuksen ja uudistettu asetus astunee voimaan vuoden 1984 aikana.

Uudistus on erittäin merkittävä kielikeskusten ruotsin testauksen yhtenäistämisen kannalta. Korkeakoulujen kielikeskuksesta otetaan lähiaikoina yhteyttä kielikeskuksiin ja ehdotetaan konkreettisia toimenpiteitä yhtenäisten arviointikriteerien aikaansaamiseksi mahdollisimman pian. Asia on opiskelijoiden oikeusturvan kannalta mitä kiireellisin erityisesti nyt, kun kielikokeista on tutkintotodistukseen merkittävä myös arvosana "hyvät" tai "tyydyttävät" tiedot.

Mitä tulee nykyiseen apujäsenjärjestelmään, em. työryhmä ehdottaa, että se olisi säilytettävä niin, että lautakuntien jäsenet ja apujäsenet antaisivat edelleen todistuksia, mutta ensisijaisesti muille kuin korkeakoulututkinnon suorittaneille. Heiltä saisivat todistuksen myös edelleen vanhan tutkintojärjestelmän mukaan korkeakoulututkinnon suorittaneet. Tällaista käytäntöä lautakunnat ovatkin jo suositelleet apujäsenilleen.

Yllättäen on kuitenkin joissain lääketieteellisissä tiedekunnissa alettu asetusten tekstiä tulkita siten, että todistusten vastaavuus pätisi myös toisin päin, ts. että valtion virkamiehiltä vaadittava kielitutkintotodistus kattaisi myös uusien tutkintoasetusten kielitaitovaatimukset toisen kotimaisen kielen osalta. Selitys tähän tulkintaan löytyy todennäköisesti asetusten sanamuodoista.

Seitsemääntoista vuosina 1974-1980 annettuun korkeakoulututkintoa koskevaan asetukseen sisältyy säännös, jonka mukaan opiskelijan tulee saavuttaa perustutkintoon kuuluvissa kieliopinnoissa sellainen suomen ja ruotsin kielen taito, joka vastaa kielitaitolain mukaista kaksikielisellä virka-alueella toimivalta korkeakoulututkinnon suorittaneelta valtion virkamieheltä vaadittavaa kielitaitoa. Niistä neljääntoista sisältyy jatkolause "ja joka ammatin harjoittamisen ja ammatillisen kehityksen kannalta on välttämätön" tai "ja joka opiskelun, oman alan seuraamisen ja ammatillisen kehityksen kannalta on tarpeellinen". Näiden tutkintoasetusten kohdalla ei ole tulkinnan varaa: opiskelijoilta edellytetään valtion virkamiehiltä vaadittavan kielitaidon lisäksi laajempaa oman erityisalan kielitaitoa. Jostain syystä jatkolause kuitenkin puuttuu kolmesta vanhimmasta tutkintoasetuksesta, joista yksi on asetus lääketieteellisistä tutkinnoista. On vaikea sanoa, miksi se niistä puuttuu. Tuskin asetuksen laatija kuitenkaan harkitusti on jättänyt jatkolausetta lääketieteellisestä asetuksesta, sisältyyhän se esimerkiksi myöhemmin annettuun asetukseen eläinlääketieteellisistä tutkinnoista...

On nurinkurista, että epäselvyys koskee juuri lääketieteilijöitä, sillä tuskin toisen kotimaisen kielen tarve on Suomessa yhtä välttämätön millekään muulle ammattiryhmälle kuin lääkäreille. Tiedekunnissa halutaan ehkä helpottaa opiskelijoiden työpaineita, mutta ei ajatella, mikä karhunpalvelus opiskelijoille tehdään tarjoamalla heille tällaista porsaanreikää, kun heillä toisaalta olisi mahdollisuus kurssiin, jota varten on mm. laadittu heidän ammatillisia tarpeitaan vastaava oppimateriaali. Tiedekunnissa ei ehkä myöskään ole tultu ajatelleeksi, että kyseessä on ennakkotapaus. On selvää, että samankaltaisia vaatimuksia aletaan esittää paitsi kaikissa lääketieteellisissä tiedekunnissa myös muissa tiedekunnissa. Pelkkä asetusten sanamuoto tuskin riittää perusteluksi sille, että ruotsin kieli on pakollinen esim. tulevalle englannin opettajalle, mutta ei lääkärille.

On tunnettu tosiasia, että valtion virkamiehiltä vaacittavan kielitutkintotodistuksen pystyy hankkimaan melko heppoisinkin perustein. Joka kaupungista tuntuu löytyvän ainakin yksi apujäsen, jolle *god dag* riittää osoitukseksi ruotsin kielen taidosta, ja puskaracio toimii.. Mikäli tällaisen todistuksen katsotaan kattavan tutkintoasetusten kielitaitovaatimukset, viedään pohja koko kielikeskusopetukselta, joka tutkinnonuudistukser periaatteiden mukaisesti korostaa yleiskielitaidon lisäksi juuri omalla erityisalalla tarvittavaa kielitaitca.

Anja-Kaisa Miettinen
Oulun yliopiston kielikeskus

KIELIKESKUSTEN RUOTSIN KIELEN OPETUKSEN NYKYNÄKYMISTÄ

Maamme korkeakoulujen kielikeskusten toisen kotimaisen eli ruotsin kielen opetus pohjaa asetukseen, jota parhaillaan ollaan uudistamassa. Toistaiseksi käytäntö on eri kielikeskuksissa muotoutunut epäyhtenäiseksi, koska tuntimäärät saattavat suurestikin erota toisistaan (ks. lähemmin alempana). Lisäksi joku korkeakoulu voi hyväksyä korkeakoulujen ulkopuolelta annetun kielitaitotodistuksen (ns. pieni kielikoe), toiset korkeakoulut taas eivät sitä tee. Hyväksyminen merkitsee sellaisen todistuksen hyväksymistä, joka useimmiten on saatu miltei olemattomalla kielitaidolla.

Tämän johdosta ja yleensäkin ruotsin kielen kielikeskuksissa annettavan opetuksen osalta on huolestuneena todettava seuraavaa.

Mikäli käytäntö jatkuvasti tulee olemaan epäyhtenäinen, madaltaa se "Suomen yliopiston" saavuttamaa korkeaa profiilia ja sen arvostus kärsii. Koska yliopisto on kaikkialla sama, olisi jokaisessa korkeakoulussa oltava mahdollisuus yltää samoihin suorituksiin, jotta opiskelija opinahjostaan riippumatta olisi tasa-arvoinen tovereihinsa nähden.

Korkeakouluista valmistuvat ovat työelämään siirtyessään eriarvoisessa asemassa, jos vaatimukset kieliopinnoissa ovat olleet erilaiset. Käytäntöä olisi pyrittävä yhtenäistämään koko maassa annettavan ja saatavan, s.o. opiskelijoiden oikeutetusti vaatiman opetuksen riittävän korkean tason suhteen, jotta päästäisiin ihanteeseen eli toteutettuun tasa-arvoon eri korkeakoulujen välillä. Eihän kovin lyhyen kurssin käyneiltä voida vaatia samaa kuin pidemmän kurssin suorittaneilta.

Tuntimäärissä ilmenee vielä tällä hetkellä huomattavia eroja. Korkeakoulujen kielikeskuksen (k. 83) antamien tietojen mukaan annetaan toisen kotimaisen kielen opetusta kasvatustieteiden tiedekunnissa seuraavasti: Helsinki n. 60, Tampere 56, Jyväskylä 54, Joensuu 56, Lapin korkeakoulu 48, Oulu 30 tuntia. Erityisesti Oulussa tuntimäärä olisi mitä pikimmin saatava asianmukaiselle tasolle, koska Pohjois-Suomeen muuttaa paljon perheitä takaisin Ruotsista. HS:n 2.6.83 mukaan muuttaa 43 % Pohjanmaalle ja 42 % Etelä- ja Lounais-Suomeen. Näiden perheiden lasten joukossa on kielellisesti vajaita lapsia, joiden kielen kuntouttaminen vaatii kasvatustehtävissä toimivilta lasten kielitaustan ymmärtämistä ja ruotsin kielen taitamista.

Sama pätee usein monien muidenkin aineiden opiskelijoiden ruotsin kielen opetuksen tuntimääriin. Kuinka voidaan vakavasti perustella esim. Oulun yliopiston historian opiskelijoiden ainoastaan 40 tunnin kurssia kielessä, joka tässä aineessa on aivan ensiarvoisen keskeinen ja tärkeä ja edellytyksenä menestyksellisten opintojen harjoittamiseen, tutkimuksesta puhumattakaan?

Työnantajien tiedossa on yleisesti, miten vähän todistuksella useimmiten on arvoa käytännössä. Se ei voi vastata yliopiston kurssia, johon yleensä kuuluvat kaikki kielitaidon osa-alueet, vaikkei kuullun ymmärtäminen olekaan pakollinen. (Se olisi kuitenkin ehdottomasti otettava pakolliseksi, koska riikinruotsin ymmärtäminen vaatii harjaannusta.) Ainakaan ensimmäisen tai toisen vuoden opiskelija, joka ei ole käynyt kurssia, ei mitenkään voi hallita oman erityisalansa terminologiaa, muusta ammattikielestä puhumattakaan ja näin opiskelu hankaloituu.

Kurssin suorittamisesta on paitsi iloa myös paljon hyötyä. Pohjoismaisen yhteistyön ja kanssakäymisen luonnollisena kommunikaatiovälineenä on ruotsin kieli. Ellei jo opiskeluaikana ole hankittu riittävää pohjaa tässä kielessä, kielitaidon puute voi suorastaan estää mahdollisuuksia osallistua jokavuotisiin eri alojen yhteispohjoismaisiin tapaamisiin, mitä erilaisimmille ryhmille suunnattuihin jatkokoulutustapahtumiin, (tutkimus) projekteihin ja yleensä laajenevaan yhteistyöhön. Lisäksi Suomesta löytyy lukematon määrä ihmisiä, joilla on henkilökohtaisia siteitä eri Pohjoismaihin. Kielitaito on todella tarpeen.

Lienee paikallaan esittää tuttu kysymys: "Voiko Suomi muuttaa geopoliittista tai historiallisesti määräytynyttä asemaansa Ruotsin rajanaapurina tai jättäytyä Pohjoismaiden ulkopuolelle eristyksiin?" Mitä enemmän Suomi pyrkii esiintymään ulospäin yhdessä toisten Skandinavian maiden rinnalla, sitä enemmän se mielletään kaikkialla maailmassa osaksi Skandinaviaa (eikä pelkästään maaksi, jolla mahdollisesti on vain marginaalinen itsenäisyys). Skandinavia on käsitteenä aivan universaalisti erittäin tunnettu; jokin pohjoismaa yksinään ei sitä ole, ei ainakaan läheskään samassa määrin. Suomelle voi olla monin tavoin vain eduksi se, että se mahdollisimman laajasti ottaa huomioon yhteispohjoismaisuuden.

Akateemisen sivistyksen saaneilla tulisi koko maassa olla samanlaajuinen ja -tasoinen kieliohjelma ruotsin kielessä jo senkin vuoksi, että hyvin monet myöhemmin toimivat mitä erilaisimmissa tehtävissä eri aloilla riippumatta siitä, mitä aineita on opiskeltu. Osoitetulla kielitaidolla on melko ratkaiseva merkitys työhön sijoittumisessa ja siitä eteenpäin

urakehityksessä: muu kielitaito lasketaan eduksi molempien kotimaisten kielten taidon lisäksi. Eri tiedekunnista siirrytään teollisuuden, liike- ja kulttuurielämän tms. palvelukseen, jolloin ruotsin kielen hallintaa (varsinkin aktiivista) pidetään itsestäänselvyytenä. Naapurimaan kielen harrastus kuuluu kaikkialla yleissivistykseen. Ruotsi on pohjoismaalaisten kotikieli.

Vieraan kielen oppiminen käy helpoimmin juuri opiskeluaikana, jolloin se on miltei ilmaista. Myöhemmin siihen on vaikeata löytää aikaa ja siitä joutuu maksamaan. Vastuuntuntoinen ja kansainvälisesti orientoitunut nykynuori on jo itsekin selvästi havahtunut huomaamaan monipuolisen kielellisen sivistyksen merkityksen.

On oikeutettua (ja kaukonäköistä) uskaltaa kysellä:

- Voiko lääkäri hoitaa ruotsinkielistä lasta englanniksi?
- Eikö englannin kielen jo koulussa toteutuneet hegemoniapyrkimykset pitäisi saada jonkinlaisen kohtuuden rajoihin?
- Voiko liikeyritys Oy Suomi Ab menestyä pelkästään englannilla?
- Voiko ruotsalaisille, ranskalaisille, saksalaisille jne. myydä paremmin englannilla kuin heidän omalla kielellään?
- Voiko pienen sivistyskansakuntamme voimakas kulttuurivienti ja itsensä tunnetuksi tekeminen koskaan käydä päinsä vain yksipuolisella kielitaidolla?
- Onko tulevaisuutta silmällä pitäen epätaloudellista pyrkiä monipuoliseen sivistykseen, johon kuuluu monipuolinen kielitaito?

Hartmut Schröder
Korkeakoulujen kielikeskus

FREMDSPRACHENUNTERRICHT UND VÖLKERVERSTÄNDIGUNG

Daß Sprache etwas mit Kommunikation zu tun hat, wird niemand bestreiten. Und daß "Verstehen" sich nicht nur auf die Entschlüsselung von Lautsprachezeichen beschränkt, dürfte jeder aus eigener Erfahrung wissen, der Fremdsprachenkenntnisse im Zielsprachenland anzuwenden hatte.
Verstehen fremder Sprachen und Verständnis für fremde Kulturen scheinen eng miteinander verknüpft zu sein und sollten unseres Erachtens in einem humanistisch begründeten Fremdsprachenunterricht als gleichberechtigte Lernziele beachtet werden. Alois Wierlacher nennt als oberstes Lernziel des Unterrichts die "Kulturmündigkeit"[1], und Heinz Göhring möchte Fremdsprachenunterricht "zu einem auch kulturanthropologisch orientierten Fach"[2] machen. Ihm geht es um den Erwerb "interkultureller Kommunikationsfähigkeit".

Die Schlußakte der Konferenz über Sicherheit und Zusammenarbeit in Europa vom 1. August 1975 empfiehlt schließlich für den Fremdsprachenunterricht "die Verbindung des Sprachunterrichts mit dem Studium der entpsrechenden Zivilisationen zu fördern" und charakterisiert das "Studium fremder Sprachen und Zivilisationen als wichtiges Mittel zur Erweiterung der Kommunikation zwischen den Völkern für deren besseres Kennenlernen der Kultur eines jeden Landes sowie zur Stärkung der internationalen Zusammenarbeit"[3].

1. Replik auf den Beitrag von Brett Dellinger[4]

Mit Recht kritisiert Dellinger der Typ des Fremdsprachenlehrers, der seine Rolle in der eines "neutralen" Sprachmittlers erschöpft sieht. Eine Fremdsprache läßt sich nicht wie die Regeln der Statistik etwa erlernen, wenn man als Ziel des Unterrichts, die Fähigkeit zu kommunizieren, postuliert. Wir stimmen Dellinger zu, daß der Fremdsprachenunterricht den natürlichen Kontext der Sprachen berücksichtigen und die fachlich-inhaltlichen und allgemeinen Interessen der Studenten aufnehmen sollte.

---

1) Alois Wierlacher: Deutsch als Fremdsprache. Zum Paradigmawechsel internationaler Germanistik; in Fremdsprache Deutsch, Band 1, S. 22
2) Heinz Göhring: Deutsch als Fremdsprache und interkulturelle Kommunikation; in: Fremdsprache Deutsch, Band 1, S. 83
3) Zitiert nach: Fremdsprachenunterricht in amtlichen Verlautbarungen, Augsburg 1981, S. 6-8
4) Brett Dellinger: Does Peace Education have anything to do with Teaching Foreign Languages?; in: Kielikeskusuutisia, Nr. 6/1983

Ein solcher Fremdsprachenunterricht, der die Studenten nicht als passive Objekte begreift, sondern die Rolle des Lehrers eher als die eines Diskussionsleiters versteht ("Lessons turned into debates" wie Dellinger es umschreibt), wird keine Probleme mit der Motivation der Studenten haben und die "interkulturelle Kommunikationsfähigkeit" der Lernenden entwickeln.
Die von Dellinger zitierte UNESCO-Empfehlung über Erziehung zum Internationalen Verständnis, zur Zusammenarbeit und zur Erziehung zum Frieden sollte daher, wie das Wörterbuch und die Grammatik, zur Grundausstattung eines jeden Fremdsprachenlehrers gehören.
Replizierend auf Dellinger, ob Friedenserziehung etwas mit Fremdsprachenunterricht zu tun hat, kommen wir zu dem Schluß, daß der Fremdsprachenlehrer sogar eine besondere Verantwortung für die Erziehung zur Völkerverständigung und zum Frieden tragen sollte; denn Völkerverständigung und Frieden bedingen sich gegenseitig.

2. Initiativen im Bereich Deutsch als Fremdsprache

Der Internationale Deutschlehrerverband (IDV) hat sich erfreulicherweise auf seiner VII. Internationalen Tagung zu den UNESCO-Empfehlungen geäußert und mit großer Mehrheit eine Erklärung verabschiedet, in der die Deutschlehrer ihre "besondere Verantwortung für Völkerverständigung und Frieden"[1] zum Ausdruck bringen.
Schon seit 1982 beteiligt sich der IDV an der Realisierung des UNESCO-Projekts "Literatur im Dienste der Völkerverständigung" und beauftragte Prof. Dr.sc. Alexander Reichstein (Maurice-Thorez-Hochschule für Fremdsprachen in Moskau) mit der Vorbereitung und Durchführung eines internationalen Symposiums zum Thema des Projekts, bezogen auf die deutschsprachige Belletristik[2]. Während der VII. Internationalen Deutschlehrertagung in Budapest fand eine Beratung zu organisatorischen Fragen des Projekts statt. Tagungsteilnehmer aus verschiedenen Ländern kritisierten dort die Einschränkung des Themas des Symposiums auf die Belletristik und orientierten auf eine Themenerweiterung bezüglich der Fragestellung, wie der fachsprachliche DaF-Unterricht zu Völkerverständigung und Frieden beitragen kann. Diese Erweiterung schien gerechtfertigt, da der fachsprachliche DaF-Unterricht immer mehr an Bedeutung gewinnt, und der allgemeine Stellenwert der Belletristik im Unterricht wohl auch überschätzt wurde.

---

1) Die Erklärung ist auf Seite 4 dieser Zeitschrift abgedruckt!
2) Vgl. dazu den "Bericht über die Realisierung des UNESCO-Projekts im IDV-RUNDBRIEF, Nr. 31, Seite 23

Leider konnte sich der IDV-Vorstand aber nicht mehr dazu durchringen, eine Themenerweiterung vorzunehmen, und es findet daher vorerst nur ein Symposium zum Thema "Belletristik im Dienste der Völkerverständigung" statt.
Dieses internationale Symposium wird voraussichtlich im September 1985 für 4 bis 5 Tage mit etwa 50 ausländischen Teilnehmern in drei Sektionen in Moskau tagen. Der Themenkreis wurde bereits festgelegt und Vorträge können bis zum 1.3.1984 angemeldet werden [1].
Es wäre sicher wünschenswert, wenn sich Deutschlehrer auch aus Finnland an diesem Symposium beteiligen und Anregungen und Materialien für einen fachsprachlich orientierten DaF-Unterricht im Dienste der Völkerverständigung entwickeln würden.
Ansätze gibt es dazu im Bereich DaF bereits genug.
So arbeiten z.B. in der Bundesrepublik Deutschland zahlreiche Friedensinitiativen von prominenten Medizinern, Künstlern, Naturwissenschaftlern, Ökonomen, Rechtswissenschaftlern, Journalisten usw., die für ihre jeweiligen Arbeits-, Berufs- und Studienbereiche Materialien erstellen, die zum Teil didaktisiert sind und daher auch im Fremdsprachenunterricht als alternative Unterrichtseinheiten einsetzbar wären.
Außerdem sind vom Zentralen Spracheninstitut der finnischen Hochschulen Tonbänder (bzw. Kassetten) mit interessanten Informationen über die Friedensbewegung in der Bundesrepublik Deutschland und der Schweiz erhältlich [2].
Video-Kassetten zu diesen Themenbereichen werden demnächst angeboten.
Ansätze sind also schon vorhanden. Wir Fremdsprachenlehrer sollten damit beginnen, die Empfehlungen der UNESCO und der Schlußakte von Madrid mit Leben zu füllen.

---

1) Weitere Informationen zum Symposium sind vom Zentralen Spracheninstitut der finnischen Hochschulen in Jyväskylä erhältlich.
2) Folgende "Hörtexte zur Friedenserziehung" können bezogen werden:
   1) "Gespräch mit Dr. Alfred Mechtersheimer, Direktor des Forschungsinstituts für Friedenspolitik über Friedensbewegung und Friedenspolitik in der Bundesrepublik";
   2) "Tondokumentation, Bonn, 10.10.1981". Die Hauptkundgebung der großen Friedensdemonstration am 10. Oktober 1981 in Bonn mit Reden (u.a. Petra Kelly, General Bastian usw.) und Musik (u.a. Harry Belafonte);
   3) "Gespräche mit Schweizer Bürgern über Frieden, Friedenspolitik und Friedensbewegung";
   4) "Gespräch mit Annemarie Borgmann, Sprecherin der GRÜNEN im Deutschen Bundestag, über die Friedensbewegung im Herbst '83".
   Zu den Hörtexten können Transkriptionen und Begleitmaterial geliefert werden.

KIRJAKATSAUS – BOOKS BRIEFLY

Directions in Language Testing. Selected Papers from the RELC Seminar on "Evaluation and Measurement of Language Competence and Performance"
Edited by John S. Read
Anthology Series 9
Published by Singapore University Press
for SEAMEO Regional Language Centre
ISBN 9971-74-001-X

Esiteltävä kirja on kokoelma RELC:n viidennessätoista alueellisessa seminaarissa pidettyjä esitelmiä. Seminaari oli poikkeuksellisen suuri; siihen osallistui nelisensataa osanottajaa lähinnä SEAMEO:n jäsenmaista, mutta myös Euroopasta, Amerikasta ja Australiasta. Suuri kiinnostus osoittaa että kielitaidon mittaaminen on tärkeä ja ajankohtainen ongelma monissa maissa. Mittaamisen merkitys ja erityisongelmat korostuvat juuri Kaakkois-Aasiassa, koska niistä useissa on tavallista että koulun kieli on toinen kuin oppilaan äidinkieli. Tämä asettaa omat erityisvaatimuksensa sekä kielenopetukselle että riittävän kielitaidon toteamismenetelmille.

Kirjan ensimmäisessä kielitaitotestien validointia koskevassa osassa paneutuvat Oller ja Khan erääseen mittaamisen kannalta perustavanlaatuiseen kysymykseen: onko olemassa yleinen kielitaitofaktori vai onko kielitaito jaettavissa osataitoihin. Esitellessään erilaisia käsityksiä tekijät erottavat kielitaidon osiinjaettavuuden suhteen viisi hypoteesitasoa alkaen äärimmilleen viedystä Carrollin näkemyksestä yhden faktorin selitykseen. Tilastollisten analyysiensä perusteella he tulevat tulokseen, että kielitaito on osittain jaettavissa. Kielitaidon yksittäisten elementtien mittaaminen on kuitenkin suoritettava integratiivista tekniikkaa käyttäen, koska yhden tekijän erillinen mittaaminen rikkoo kielen rakenteen.

Samaa peruskysymystä kielitaidon komponentiaalisuudesta tarkastelevat myös Lyle ja Bachman, mutta eri metodein. Löydöksensä he jakavat metodiseen antiin eli katsovat osoittaneensa, että käsitevaliditeetin kannalta oikein sovellettu faktorianalyysi antaa kielitaidon olemuksesta muita menetelmiä selkeämmän kuvan, ja toisaalta peruskysymystä koskeviin tuloksiin. He katsovat että yhden faktorin hypoteesi ei selitä heidän tuloksiaan, vaan kielitaito on osittain jaettavissa.

Eri aikoina vallinneiden kielitaidon olemusta koskevien näkemysten merkitystä tilanteessa, jossa oppilaitokseen valitaan ei-äidinkielisiä opiskelijoita, pohdiskelee Moller. Hän katsoo, että monet nykyisin käytettävät

kokeet ovat strukturalistisen ajattelun tuotteita. Kuitenkin hän katsoo eräiden uusien hankkeiden, kuten ASLPR Australiassa ja ELTS ja RSA Englannissa avaavan uusia näkymiä kielitaidon mittaamisessa.

Rafael käsittelee kielitaitotestin validointi- ja normeerausongelmia kielitaustaltaan heterogeenisessä yhteisössä esimerkkinään Filippiinit, jonka psyko- ja sosiolingvistisen todellisuuden huomioon ottamista hän korostaa.

Kirjan toinen osa käsittelee suullisen kielitaidon mittaamista. Kaksi ensimmäistä artikkelia perustuu samaan kielitaidon mittojen kartoitukseen, josta Madsen analysoi suullisen tuotoksen kirvoittamiseksi käytettyjä menetelmiä ja Jones tuotosten arviointimenetelmiä. Madsen löytää 25 erilaista ärsykemenetelmää, jotka jakaa viiteen ryhmään ja toteaa, että valinta riippuu mittauksen tavoitteista ja rajoituksista.

Jones toteaa, että arviointimenetelmät voidaan kuvata neljällä ulottuvuudella 1) globaali-spesifi, 2) perustan mukaan esim. lingvistinen, sosiolingvistinen jne., 3) tehtävän kompleksisuus ja 4) arvioinnin ajoitus suoritukseen nähden. Kaikkiaan hän toteaa, että mikäli kannattaa järjestää suullinen kurssi, kannattaa tulokset myös mitata vaikka se on vaikeaa ja kallista.

Ingram esittelee australialaista hanketta, jossa FSI:n perustalta kehitellään paremmin siirtolaisjoukoille soveltuvaa mittaamismenetelmää. Tämän ASLPR-systeemin parhaina puolina tekijä pitää vieraan kielen oppimisen analyysiä ja suoritustasojen kuvausta. Kuvauksista on näyte artikkelin liitteenä ja koko kuvaus on saatavissa Ingramilta.

Kommunikatiivisen kompetenssin mittaamista koskevassa osassa Rionda esittelee tutkimussarjan, jossa pyrittiin kehittämään ja validoimaan integratiivisiä testejä koulutasolle. Tulosten perusteella esitetään suosituksia oppilaiden kommunikaatiomahdollisuuksien lisäämiseksi ja opettajien perehdyttämiseksi integratiivisiin testeihin.

Castillo esittelee testistöä, jonka on tarkoitus auttaa etsittäessä riittävän kielitaitoisia opettajia Filippiinien uudistetun kaksikielisen opetusjärjestelmän tarpeisiin.

Kirjan cloze-testiä käsittelevässä osassa Johnson myöntää testin arvon mutta toteaa, että viime vuosina siihen on liittynyt harhoja, jotka ovat lähtöisin toiveesta löytää automaattisesti ja universaalisti valideja testejä tuottava menetelmä. Erityisesti hän käsittelee tekstin valintaan, aukotukseen ja arvosteluun liittyviä kysymyksiä, sekä pohtii voiko cloze-testiin vastaamista oppia. Hän varoittaa luottamasta kokeen ilmeisvalidiuteen ja suosittaa tietyn subjektiivisen arvioinnin käyttöä.

Phoon ja Cheah ovat kokeilleet cloze-testiä kiinan kielen funktionaalisen lukutaidon mittaamiseen sanomalehtitekstejä käyttäen.

Erityisesti aikuisopiskelijoilla käytettyä kielitaidon itsearviointia mittausmenetelmänä valottavat Oskarsson ja Achara. Oskarsson esittelee Ruotsissa ja Länsi-Saksassa tehtyjä kokeiluja ja toteaa, että opiskelijat kykenevät varsin hyvin arvioimaan kielitaitoaan, kun kriteerinä on opettajan arviointi, mutta se edellyttää oppilaiden huolellista valmentamista. Achara on tullut samanlaiseen tulokseen kokeilussaan Thaimaassa. Molempien käyttämät arviointiskaalat ovat artikkelien liitteenä.

Kirjan viimeisessä osassa käsitellään testauksen ja opettamisen suhdetta. Kanda ja Frankel esittelevät lukemiskurssin, johon on sisäänrakennettu testausjärjestelmä: alkutesti, opetuskokonaisuuksien jälkeiset välikokeet ja koko kurssin loppukoe. Järjestelmä ottaa huomioon oppilaan lähtötason, oppimisstrategian ja oppimisnopeuden, ja tekijät väittävät systeemin tehostavan oppimis- ja opetusprosessia.

Johnson ja Wong selvittävät saavutuskokeen takaistusvaikutuksen hyödyntämistä pyrittäessä kehittämään opettamis- ja oppimistekniikoita. Tekijöiden muodollisena, oppikirjasidonnaisena ja akateemisena pitämän Hong Kongin englannin opetuksen kehittämiseen he pitävät sopivan testistön kehittämistä hyvänä keinona, koska useiden kurssien johtavana suunnitteluperiaatteena on edessä olevat testit.

Osittaisesta paikallisväritteisyydestään huolimatta saattaa kirja tarjota hyviäkin vinkkejä edellä esitettyjen ongelmien parissa työskentelevälle.

Timo Sikanen

Speaking Personally. Quizzes and questionnaires for fluency practice.
Gillian Porter Ladousse
Cambridge University Press, 1983

This book is intended for upper-intermediate and advanced students of English. The exercises concentrate on improving fluency and are based on highly versatile questionnaires and quizzes taken from reliable sources which require a personal response from the students and which should lead to lively discussion in the classroom.

The book is divided into 12 main themes; the 1st dealing with personality and public image, the 2nd with palm reading and fortune-telling from

cards, the 3rd with honesty, the 4th with food and fitness, the 5th with various kinds of stress factors, the 6th with taste in, for instance, interior decorating, the 7th with intelligence, the 8th with superstitions and supernatural phenomena, the 9th with interpreting handwriting, for example, the 10th with families and friends, the 11th with social attitudes, and the 12th with sense of humour.

In every section there are suggestions for pair and group work, role plays, and writing exercises. Difficult vocabulary is also explained.

In addition there is a section called "Guidelines for teachers and students working alone" and a chart which indicates what functions and structures can be practised in connection with each theme.

This is an altogether excellent book which should stimulate genuine interest in the students and which also ensures the teacher great flexibility of use.

Eva May

A Study Dictionary of Social English
W. R. Lee
Pergamon Press Ltd, 1983

This study dictionary of social English takes as its starting point Dr. J van Ek's Threshold Level English, but in addition the author draws on his own experience as a teacher and teacher trainer.

The book covers the most common "language functions" of everyday colloquial British English. It also draws attention to some of the main differences between British and American usage.

It covers 33 such functions (apologizing, advising, praising/condemning, agreeing/disagreeing etc) and also social situations such as birthdays and other anniversaries, eating and drinking, small talk and delicate enquiries. In addition short sections on, for instance, annoyance and anger, the language of public meetings, telephoning, and travel are included.

This study dictionary could act as a useful reference book for teachers or, alternatively, be recommended to students for self-study, as it is easy to follow, matter-of-fact, and limits the expressions for various functions to a reasonable number and so avoids confusing the students.

Eva May

Wörter und Gegenwörter. Antonyme der deutschen Sprache.
VEB Bibliographisches Institut, Leipzig, 1977
Von Chr. und A. Agricola

Mit diesem Titel ist ein Buch vorgelegt worden, das eine Reihe wichtiger anderer gegenwartssprachlicher Wörterbücher ergänzt. "Es ist das erste umfangreiche, spezielle Verzeichnis von Gegensatz-Wortpaaren der deutschen Sprache", wie die Verfasser im Vorwort bemerken. "Wörter und Gegenwörter" stellt einzelne Gegensatzpaare zusammen, gibt Rat und Auskunft über schwierige Einzelfragen und behandelt auch Probleme der Antonymie überhaupt. Damit empfiehlt es sich einem breiten Benutzerkreis.

Das Buch enthält 8300 Stichwörter, die von den Verfassern in vier Gruppen eingeteilt werden.

Gruppe 1: Konversivität (gewinnen: verlieren; mieten: vermieten; Einfahrt: Ausfahrt)

Gruppe 2: Komplementarität (Inland: Ausland; männlich: weiblich; verheiratet: unverheiratet; Ebbe: Flut)

Gruppe 3: Antonymie (im eigentlichen Sinne)
(fliessen: stillstehen; hell: [dämmrig]: dunkel; Krieg: [Waffenstillstand]: Frieden

Gruppe 4: Fakultative Gegensatzpaare (Kontrast im allgemeinen) (zweihändig: vierhändig [Klavierspiel], römisch: arabisch [Ziffern], Triebwagen: Anhänger [Strassenbahnzug]; messen: [ab]schätzen [Grössenermittlung])

Der Grossteil der in dieser Weise erfassten und subklassifizierten Bedeutungsgegensätze findet sich vor allem in den Gruppen 1-3.

Was kann dieses Buch für ausländische Germanistikstudenten leisten? Es dient ähnlich wie das "Synonymwörterbuch" und "Wörter und Wendungen" zur Erweiterung des Wortschatzes, trägt zum Auffinden von korrekten und speziellen Benennungen bei und verbessert nich zuletzt den Stil. Nicht ausser acht gelassen werden sollte auch der Gesichtspunkt, dass es sich auch vorzüglich als Materialgrundlage für Antonym-Übungen im Sprachunterricht eignet.

Horst Becker

Deutsch in Industrie und Technik
Ein Lehrbuch für Ausländer
VEB Verlag Enzyklopädie Leipzig 1979

Mit diesem Lehrbuch hat ein Autorenkollektiv des Instituts für Angewandte Sprachwissenschaft der Technischen Universität Dresden neben einer Reihe weiterer fachsprachlich orientierter Lehrbücher ein Lehr- und Lernmatarial herausgebracht, das insbesondere für den Ausländerunterricht bestimmt ist.

Das Lehrbuch umfasst 12 aufeinander abgestimmte Lektionen, die interessante Sachverhalte aus Industrie und Technik zum Inhalt haben (Die industrielle Produktion - Planung und Ökonomie). Es soll nach den Verfassern die Lücke zwischen allgemeinsprachlich angelegten und vorwiegend fachsprachlichen Lehrbüchern schliessen helfen. So werden in den einzelnen Lektionen einerseits allgemeinsprachlicher Grundwortschatz und relevante grammatische Erscheinungen wiederholt und gefestigt und andererseits für die ausgewählten Bereiche von Industrie und Technik wichtige und die am häufigsten verwendeten Fachwörter vermittelt. Daneben - und das ist besonders wichtig - nehmen grammatische Erscheirungen der Fachsprache einen breiten Raum ein (Stellung des verbalen Prädikats, verschiedene Arten der Satzgliedstellung, Arten der Satzverflechtung, Rolle des Passivs, Infinitivkonstruktionen usw.). So ist ein ausgewogenes Verhältnis der Vermittlung von Fachwörtern und grammatischer Erscheinungen entstanden, womit einer entscheidenden Forderung an einen fachsprachlich orientierten Fremdsprachenunterricht Rechnung getragen wurde.

Die Übungen führen "stets vom Textverstehen über den Gebrauch der Wörter im Satz zu Übungen zur Textgestaltung..." (s. 5).

Die von den Autoren formulierte Zielstellung, ein vor allem praxisbezogenes, kommurikatives Lehrbuch schaffen zu wollen, ist voll realisiert worden. Lehrende und Lernende, die sich von Berufs wegen mit der Fachsprache beschäftigen, werden es gerne zur Hand nehmen.

Horst Becker

Verstehendes Lesen
Deutsch für Geisteswissenschaftler
Zusammengestellt von Tapani Lehtovirta,
Heikki Honkanen, Anja Rantakokko, Eija Uimonen
Helsinki, 1983, OY Gaudeamus AB
ISBN 951-662-340-9

Ein Autorenkollektiv aus Helsinki hat nun einen Lesekurs "Deutsch für Geisteswissenschaftler" vorgelegt.
Die 12 Texte aus den Bereichen Pädagogik, Soziologie, Philosophie und Politische Wissenschaften bilden eine gute Grundlage für den fachsprachlichen DaF-Unterricht mit dem Ziel der Entwicklung der Lesefähigkeit in den Geisteswissenschaften.
Bei den Texten handelt es sich durchweg um authentische Beispiele aus geisteswissenschaftlichen Fächern, und die Autoren haben wohl bewußt auf Adaptionen verzichtet. Die Quellen der Texte sind wissenschaftliche Zeitschriften und Bücher sowie ein mehr populärwissenschaftliches Lehrbuch.
Zu den Texten gehören sehr ausführliche Wörterverzeichnisse (deutsch-finnisch) und Übungsteile. Die Übungen beziehen sich hauptsächlich auf den Bereich der Wortbildung und auf grammatische Schwierigkeiten bei geisteswissenschaftlichen Fachtexten (Passiv, Satzstruktur). Außerdem finden sich Wortschatzübungen und kleinere Übersetzungsaufgaben sowie Fragen zum Textverständnis.
Die Anleitungen zu den Übungen werden in der Regel auf finnisch gegeben, die inhaltlichen Fragen zum Textverständnis werden hingegen auf deutsch gestellt.
Soweit ist das Material für den Unterricht sicher zu empfehlen.
Für eine evtl. zu erwartende Neubearbeitung seien den Autoren jedoch einige kritische Hinweise gegeben.
Daß das Material mehrere Handschriften trägt ist deutlich zu bemerken und schlägt sich auch in der optischen Aufmachung nieder. Vielleicht sollte man sich in Zukunft auf eine einheitlichere Fassung einigen. Gut wäre es z.B., wenn die optische Originalform der Texte aus Gründen der typo- und topographischen Hilfen und der Lesbarkeit erhalten bliebe.
Da das Material keinerlei Progression (weder linguistisch noch fachlich-inhaltlich) erkennen läßt, wäre ein "Lehrerheft" mit Hinweisen für den Unterrichtsablauf besonders wünschenswert.
Außerdem sei in Frage gestellt, ob die langen Wörterverzeichnisse wirklich zur Entwicklung der Lesefähigkeit hilfreich sind. Wären gezielte Übungen zur Entwicklung von Lesestrategien nicht sinnvoller?
Trotz dieser kritischen Anmerkungen ist das Material in der jetzigen Fassung natürlich einsetzbar und sei den Deutschlehrern auch ausdrücklich empfohlen. Besonders verdienstvoll scheint mir auch der Anhang des Materials zu sein: ein Verzeichnis der wichtigsten Abkürzungen in den Publikationen der Geisteswissenschaften und eine Übersicht der im Fach häufig vorkommenden starken und unregelmäßigen Verben (zum Teil mit dazugehörigem Kasus und Präpositionen).
Abgerundet wird das Material durch grammatische Übersichten zu besonderen Schwierigkeiten mit dem Konjunktiv und dem Passiv in der wissenschaftlichen Fachsprache.

Hartmut Schröder

TIEDOTUKSIA — INFORMATION

NEUE MATERIALIEN ZUR LANDESKUNDE ÖSTERREICH

Die Österreichische Botschaft in Helsinki stellte dem Zentralen Spracheninstitut der finnischen Hochschulen freundlicherweise folgende Materialien zur Landeskunde Österreich zur Verfügung:

1) ZEITDOKUMENTE - Österreich von 1945 bis in die achtziger Jahre. Eine sechsteilige Platten-Edition mit einer Textabschrift. Wien 1982
2) RELIEFKARTE ÖSTERREICH - OSTALPEN. Freytag-Berndt u. Artaria.
3) WANDTAFELN ZUR STAATSBÜRGERKUNDE Nr. 2 - Die Organe nach der Bundesverfassung. A. Pichlers Witwe und Sohn, Wien
4) WANDTAFELN ZUR STAATSBÜRGERKUNDE Nr. 3 - Gesetzgebung des Bundes und der Länder. A. Pichlers Witwe und Sohn. Wien

AFinLA:n SYYSSYMPOSIUM 1983

Aihe: KIELITIETO - KIELITAITO

Aika: 19.-20.11.1983

Paikka: Helsingin yliopisto, Opettajankoulutuslaitos, Ratakatu 2

O H J E L M A

Lauantai 19.11.

12.00-	Ilmoittautuminen
12.15	Symposiumin avaus
12.30	Hiljaisuus, kuunteleminen ja vastaanottaminen Miksi suomalainen vaikenee vieraalla kielellä? Vt.prof. Jaakko Lehtonen
13.30	Puheaktit eri kulttuureissa Apul.prof. Raija Markkanen
14.30- 15.00	Tauko
15.00	Lapsen kielitaito ja kielitieto Millä tiedolla taitajaksi? Leht. Aulikki Pöntinen ja leht. Ritva Koskipää
16.00	Kielitieto ja kielitaito vieraan kielen luokassa Tutkijan näkökulma: Prof. Kari Sajavaara Käytännön kokemuksia: Leht. Pirkko Lampinen
17.00	Kielitieto kirjallisuuden analyysissä Apul.prof. Liisa Lautamatti ja vt.apul.prof. Matti Leiwo
18.00	Yleiskeskustelu

Sunnuntai 20.11.

9.30	Lukeminen ja tiedon hankinta Leht. Paula Kalaja
10.15	Kirjoittaminen äidinkielessä ja vieraissa kielissä Tutkija Anneli Vähäpassi ja leht. Leena Haikonen
11.30- 11.45	Tauko
11.45	Kieliopin havainnollistaminen Selittävää vai problematisoivaa havainnollistamista? Leht. Kai Kallas Kommenttipuheenvuoro: Leht. Irma Lonka
12.45	Evaluoidaanko koulussa tietoa vai taitoa? Ajattelutaitojen opettaminen ja evaluointi kielitaidon opettamisen osana FL Leena Laurinen Oppijalle vieraan kielen näkökulma: Lekt. Anders Nygård
14.30- 15.00	Loppukeskustelu ja symposiumin päätös

AFinLA:n syyssymposiumiin ilmoittautuminen (ilmoittautumislipuke s. 35)
os. AFinLA, Englannin kielen laitos, Jyväskylän yliopisto,
40100 Jyväskylä 10.
Osanottomaksu 50,- peritään symposiumin alussa.

COLLOQUE INTERNATIONAL
SUR L'ACQUISITION D'UNE LANGUE ÉTRANGÈRE:
PERSPECTIVES ET RECHERCHES
(Aix-en-Provence: 24, 25, 26 mai 1984)

Le G.R.A.L. (Université de Provence) organise à Aix-en-Provence, en 1984, le 5e Colloque International sur l'acquisition d'une langue seconde dans le prolongement des colloques tenus jusqu'ici à Paris VIII-Vincennes/Saint-Denis (1979, 1980, 1981) et à l'Université de Neuchâtel (1982).

Le travail sera organisé, à Aix-en-Provence, selon les principes qui ont fait leurs preuves dans les colloques précédents, à savoir:
- répartition en trois ateliers caractérisés par trois thèmes différents,
- limitation des communications à une par demi-journée,
- introduction de la discussion par exposé complémentaire,
- séance finale consacrée à un débat de synthèse sur les apports et les problématiques nouvelles qui se seront dégagés des ateliers.

Les trois thèmes retenus sont les suivants:

- Atelier A: *Variation et invariants dans l'acquisition d'une langue seconde,*
- Atelier B: *Pertinence et évolution des concepts et des modèles*
- Atelier C: *Observation et intervention*

Il convient de souligner que les communications portant sur des données seront particulièrement bien accueillies. Par ailleurs, les textes étant diffusés à l'avance aux participants, les intervenants sont invités à ne pas relire leur texte devant l'atelier, mais plutôt à le commenter ou à l'illustrer.

Calendrier:

Avant le 30 octobre:	les personnes désirant présenter une communication envoient un résumé (environ 1 page) à l'adresse suivante: G.R.A.L., c/o Alain GIACOMI, Université de Provence, 29 av. Robert Schuman, 13621 AIX-EN-PROVENCE, Cédex.
Fin novembre:	les personnes ayant proposé une communication sont informées des décisions du Comité de Lecture.
Début mars:	une circulaire donne aux participants le programme provisoire du Colloque et les modalités d'inscription.
15 mars	les auteurs de communications envoient le texte intégral de leur exposé (20 pages double interligne au maximum).
Fin avril:	les textes reçus sont photocopiés et envoyés aux participants.

Au nom du G.R.A.L.
Université de Provence
Alain Giacomi

Eighth Scandinavian Conference of Linguistics
Copenhagen 30/8 - 1/9 1984
Organized by the University of Copenhagen

First Circular

We are happy to announce that the Eighth Scandinavian Conference of Linguistics will take place at the University of Copenhagen Amager Thursday August 30 - Saturday September 1, 1984.

The programme will include Section Papers and (possibly) Workshops.

Deadline for the preliminary registration is November 1, 1983.

Suggestions for Workshops on specific areas of research should be presented to the Organizing Committee by the same date.

Participants are asked to submit section papers (not exceeding 20 minutes) and camera proof one-page abstracts at the latest by April 1, 1984.

Second Cirkular with more detailed information about hotels, fees, etc. will be sent out by the end of 1983, but only to persons preliminarily registered.

All correspondence concerning the conference should be addressed to

Eight Scandinavian Conference of Linguistics
University of Copenhagen
Institute of Danish Dialectology
Njalsgade 80, DK-2300 Copenhagen S.

For the organizing Committee
Ole Togeby
Ole Togeby

Those wishing to receive the circular, please use the form on p. 35.

CERTIFICATE IN TEACHING READING IN ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE

Course information

The course is designed for those who teach students a reading knowledge of English as a foreign language. It provides an outline of both theory and practice in EFL reading, with the aim of helping teachers to evaluate published teaching material, adapt it to meet local needs, produce their own materials, and use reading material more effectively in different reading contexts. Applicants should therefore normally be teachers (or prospective teachers) of English as a foreign language, with a special interest in teaching reading and/or designing teaching materials.

COURSE CONTENT

The course concentrates on three main areas:

- The text: text and discourse analysis, problems of cohesion/coherence and syntax, relations between the text and its context, text information structure, readability and simplification of EFL text, levels of vocabulary, vocabulary recognition and development, approaches to grading texts.
- The Reader: the nature of the reading process, different purposes of EFL reading and associated reading behaviour, different levels of comprehension, valid testing of reading.
- The Classroom: methodologies of teaching reading, micro-teaching techniques, analysis/adaptation/creation of teaching materials, course and syllabus design, individual/pair/group/whole-class approaches, text selection and exploitation in different EFL contexts.

DURATION

One University term of 10 weeks January to March.

ASSESSMENT

By continuous assessment and coursework.

FEES

£800, which includes registration, Guild of Students fee and course materials.

THE LANGUAGE STUDIES UNIT

The Language Studies Unit - which is an integral part of the Department of Modern Languages - specializes in teaching English as a Foreign Language. Academic staff in the Unit have all taught EFL overseas (mostly in developing countries) and in Britain. The Unit also runs a Diploma and Masters' course in TESP, and has a thriving research programme. The Unit's special collection of articles, research reports and materials on EFL now numbers 1000 papers, all of which are available for consultation by course participants. The Unit also publishes the international journal *Reading in a Foreign Language*.

APPLICATIONS AND FURTHER INFORMATION

Please write to: Dr Alexander Urquhart
Lecturer in English as a Foreign Language
Language Studies Unit
University of Aston in Birmingham
Gosta Green
Birmingham B4 7ET
England

HAETTAVANA – VACANCIES

Korkeakoulujen kielikeskuksessa on haettavana

erikoistutkijan tss toimi
1.1.1984 alkaen.

Pätevyysvaatimuksena on tohtorin arvoon oikeuttava tutkinto, erityinen kokemus tutkimustehtävissä ja tutkimuksen suunnittelutehtävissä.

Hakemukset osoitetaan Jyväskylän yliopistolle ja toimitetaan yliopiston kirjaamoon Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä 10. Hakuaika päättyy 14.11.1983. Lisätietoja saa puh. (941) 292 380..

ENGLISH SUMMARY

REPORTS

Hartmut Schröder from the Language Centre for Finnish Universities reports on the Seventh International Conference for teachers of German held in Budapest last August. The main theme of the conference was the teaching of German as a foreign language. Over 1000 participants from nearly fifty countries attended the twelve sections of the conference which dealt with different aspects of language teaching. At the end of the conference the participants made an appeal for peace in which they expressed their concern for arms race and world peace.

Christer Laurén and Marianne Nordman from the University of Vaasa report on the Fourth European Symposium on languages for occupational purposes held in Bordeaux 29.8.-2.9.1983. The symposium dealt with the language of science and technology.

OPEN FORUM

Tuija Nikko from the Language Centre for Finnish Universities and Anja-Kaisa Miettinen from the University of Oulu discuss in their respective articles the teaching and testing of Swedish in Finnish universities, the need for common requirements and uniform assessment criteria, and the importance of Swedish for occupational purposes and as a language for Scandinavian cooperation.

Hartmut Schröder discusses how foreign language learning can succesfully contribute to better understanding between peoples from different cultures and thus to world peace. He also describes a project of the Internationale Deutschlehrerverband called "Literature promoting the understanding between peoples".

Ilmoittaudun AFinLAn:n syyssymposiumiin Kielitieto - kielitaito
Helsingissä 19.-20.11.1983

Nimi: _____

Postiosoite: _____

_____

I would like to receive the second circular about the Eighth Scandinavian Conf. of Linguistics

Name: _____

Address: _____

_____

Country: _____

I expect to present a section paper yes ☐ no ☐

I suggest a workshop about _____

_____

Pyydän lähettämään Kielikeskusuutisia osoitteella:

Nimi: _____

Osoite: _____

_____

Korkeakoulu jossa opetar: _____

Pyydän lähettämään kielikeskusuutisia osoitteella:

Nimi: _____

Osoite: _____

_____

Korkeakoulu jossa opetan: _____

KORKEAKOULUJEN KIELIKESKUKSEN JOHTOKUNTA 1.1.1982-31.12.1983

Varsinaiset jäsenet

Prof. Kari Sajavaara, pj.
Jyväskylän yliopisto
Englannin kielen laitos

Apul.prof. Viljo Kohonen, varapj.
Tampereen yliopisto/
Opettajankoulutuslaitos
Pyynikintie 2
33200 TAMPERE 20

Kielikeskuksen johtaja
Liisa Kurki-Suonio
Tampereen yliopiston kielikeskus
PL 607
33101 TAMPERE 10

Apul.prof. Jaakko Lehtonen
Jyväskylän yliopisto
Rak. A

Prof. Lauri Lindgren
Turun yliopisto
Romaanisen filologian laitos
20500 TURKU 50

Apul.prof. Mirja Saari
Mäyrätie 3 as 6
14200 TURENKI

Esittelijä Leena Pirilä
Opetusministeriö
Korkeakoulu- ja tiedeosasto
Rauhankatu 4
00170 HELSINKI 17

Tutk.ass. Eva May
Korkeakoulujen kielikeskus

Liisa Korpimies
Korkeakoulujen kielikeskuksen johtaja

Varajäsenet

Prof. Pekka Hirvonen
Joensuun korkeakoulu
PL 111
80101 JOENSUU 10

Apul.prof. Teuvo Piippo
Jyväskylän yliopisto
OKL

Kielikeskuksen esimies
Marja Renkonen
Teknillinen korkeakoulu
Yleinen osasto/Kielikeskus
Otakaari 1
02150 ESPOO 15

Dos. Matti Leiwo
Jyväskylän yliopisto
Rak. C

Leht. Pirkko Muikku
Joensuun korkeakoulun kielikeskus
PL 111
80101 JOENSUU 10

Leht. Anders Nygård
Åbo Akademi
Institutionen för allmän språk-
vetenskap
20500 ÅBO 50

Esittelijä Leena Luhtanen
Opetusministeriö
Korkeakoulu- ja tiedeosasto
Rauhankatu 4
00170 HELSINKI 17

Tutkija Sirkka Laihiala-Kankainen
Korkeakoulujen kielikeskus

Sihteeri: Eila Pakkanen